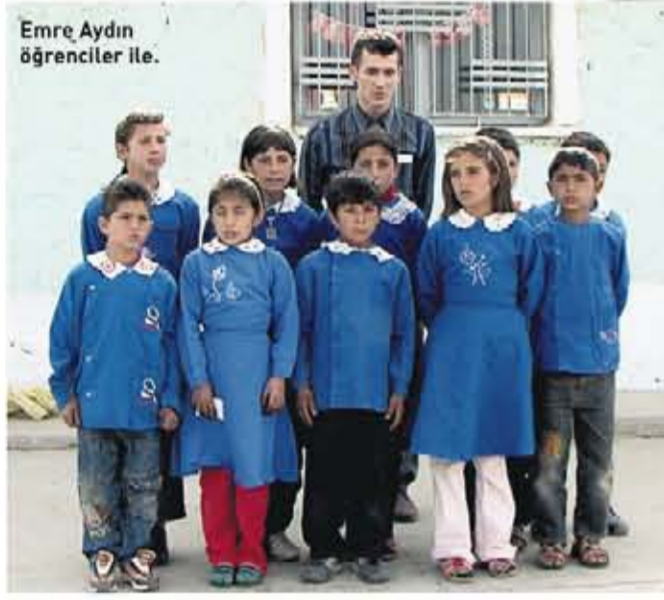

İKİ DİL BİR BAVUL BELGESELİNİN GENÇ ÖĞRETMENİ:

Ben bu köyde gerçek yaşamı öğrendim

Emre Aydın öğrenciler ile.

Altın Koza Film Festivali'nin favori filmleri arasında bulunan *İki Dil Bir Bavul* belgeseli, idealist köy öğretmeni Emre Aydın'ın, Urfa'nın Demirci Köyü'nde tek kelime Türkçe bilmeyen Kürt çocuklara Türkçe öğretmesini konu ediniyor

ELİNDE küçük bir bavulla, Urfa'nın Siverek ilçesine, oradan da Demirci Köyü'ne giderken, öğretmen Emre Aydın'ın kim bilir ne hayalleri vardı. Hayatında hiç köye gitmemiştir, hatta memleketin doğusuna bile geçmemiştir. Ama ne fark ederdi ki? Küçükken o da hepimiz gibi öğrenmişti, gitmesek de görmezsek de bütün köyler yemyeşildi. Üzerinde tahtadan bir köprünün olduğu, iki dağın arasından kıvrıla kıvrıla geçen bir dere her köyde vardı. Geniş avluları olan evlerde insanlar, kuş sesleri arasında yaşayıp gidiyordu. Ve tabii herkes Türkçe konuşuyordu.

Minibüs, taş köy yolunda sarsıla sarsıla giderken, bu güzel köy tablosu da öğretmen Emre'nin belleğinden yavaş yavaş silinmeye başladı. Çünkü gördükleri hiç de öğrendikleri gibi değildi. O ünlü köyün deresi nedense hiç gözüne ilişmemiştir. Etrafta hep çorak arazi görünüyordu. Ve insanlar anlamadığı bir dilden konuşuyordu.

Bir roman kahramanı sanmayın öğretmen Emre'yi. O, içimizden biri... Denizli'de doğup büyümüş, ailesinin, özellikle annesinin fedakârlığı sayesinde 19 Mayıs Üniversitesi Amasya Eğitim Fakültesi'nde okumuş. Mezun olduktan sonra da "Devlet beni nereye atarsa orada görev yaparım," dediği için Demirci Köyü'nün yolunu tutmuştu...

Öğretmen Emre'yle, Altın Koza Film Festivali'nin favori filmleri arasında bulunan *İki Dil Bir Bavul* belgeseli sayesinde tanıştığımızda, tabii o ilk günün şaşkınlığını üzerinden atmıştı.

"Ben hayatımda hiç köye gitmemiştim. Türkiye'nin bir köyünde öğretmenlik yapacağımı biliyordum. Ama bir köyde yoksulluğun, geri kalmışlığın bu kadar sert olacağını düşünmemiştim. Gerçek, bir tokat gibi çarpıtı suratıma. Köye ilk gittiğimde evde su yoktu. Kuyudan su çekiyordum. Elektrik sık sık kesiliyordu. Bunlar, bu zamanda, bu çağda nasıl olabilir diye düşünüyordum. İnsan yaşamadan anlamıyor," diyor öğretmen Emre, üç yıl öncesine döndüğümüz zaman.

Hep şehirde yaşamış Aydın. İşçi bir ailenin en büyük oğlu, iki de kız kardeşi var. Küçükken öğretmeni olmayı kafasına koymuş. Bildiklerini insanlara aktarmanın

OLKAN ÖZYURT

önemini fark etmiş çünkü. Lisese öğretmenleri de ondaki cevheri görüp bu kutsal mesleğe yönlendirmişler. Üniversiteye başlayınca, annesi de onu okutmak için çalışmaya başlamış. Yani hayatın zorlu şartlarına alışkın.

Memleketin doğusuna da hiç gitmemiş. "Doğu'ya ilişkin bildiklerim, medyadan ve insanların anlatıklarından ibaretti," diyor. Kurallar çekilip Siverek'e tayini çıktığı zaman arkadaşları "Hayırlı olsun," yerine geçmiş olsun der gibi "Hayırlısı olsun," demeye başlayınca biraz işkillenmiş ve ürkmeye başlamış. Tabii köye geldiği zaman gördüğü manzara onu hepten korkutmuş, hatta biraz da kızdırmış. Çünkü üniversitede bir köyde öğretmenlik yapma konusunda ders verilmiş ama karşılaşacağı manzara hiç anlatılmamış. Bir ara istifa etmeyi düşünmüştü.

Ama aklına annesinin onu okutmak için yaptığı fedakârlıklar gelince hemen bu düşüncesinden vazgeçmiş. Ve bardağın boş tarafı yerine dolu tarafını görmeye çalışmış. Demirci Köyü sakinleri ona hemen sahip çıkmışlar. İlk günlerde onu hiç yalnız bırakmamışlar. Fakat bu sefer başka bir sorun baş göstermiş: "Dil problem oldu. Köyde herkes Kürtçe konuşuyor. Büyüklük Türkçe biliyor ama sivilerin çözme zor. Ama zamanla alıştım. Sohbetler biraz tarzınca oluyordu ama sonuçta diyalog kurulabilirdi."

Hem idealist hem de iyimser olsa da öğretmen Emre'nin, hayatında tek kelime Türkçe bilmeyen Kürt çocuklara Türkçe öğretmesi gerekiyordu. Aslında yıllardır yaşanan ve belki de herkesin bildiği ama kimsenin konuşmadığı bu sorunu başa çıkmanın yollarını araştırmış. İlk iş sınıfta Kürtçe konuşmayı yasaklamak olmuş: "Dil ciddi problemli, öğrencilerle anlaşamıyorduk. Hiç Türkçe bilmiyorlardı. Ben de Kürtçe bilmiyorum. Onlarla vücut dili ve el hareketleriyle anlaşıyordum. Otur deyince oturuyorlar, anlamıyorlar çünkü. Ama sevimli gözlerle bana bakıyorlar. Ben de el hareketimle oturmalarını söylüyordum."

Sınıfta erkek öğrencilerin sayısının fazla olduğunu fark etmesi

fazla zaman almamış. 'Kız çocukları okula gitmese de olur' zihniyetiyle mücadele etmek için aileleri ikna turuna çıkmış. "Onlar da sizin evladınız, cahil mi kalsınlar," diyerek bu turda başarılı olmuş. Sınıf mevcudunda kız çocuklarının sayısı birden artmaya başlamış.

Fakat sadece çocuklara değil, büyüklere de Türkçe öğretmek gerek diye düşünmüş. Öğretmen Emre "Köyde okumayan çoktu. Özellikle kadınlar hiç Türkçe bilmiyor. Okula gitmemişler. Hayatları boyunca köyden dışarı çıkmadıkları için Türkçeye ihtiyaç da duymamışlar. Ama bütün bunlara rağmen okumadıkları için pişmanlık duyuyorlar. Bunu fark edince köydeki kadın ve gençlere okuma yazma kursu açtım. Gerçi kadınlar pek gelmedi ama gençler epey ilgi gösterdi," diyor.

İki Dil Bir Bavul'ün yönetmenleri Orhan Eskiköy ve Özgür Doğan ile görevle başladığı zaman tanışmış. İlk günlerde yaşadığı sıkıntıyı uzun uzun anlatmış onlara. Böyle bir belgesel film fikrine de çok sıcak bakmış. "Eğer buraya gelirken hazırlıklı olsaydım, yaşadıklarımı o kadar da problem etmezdim. Fakat bu sıkıntıları Doğu'da görev yapan çoğu öğretmen yaşıyor. Bu sıkıntılar bilinsin, benden sonraki öğretmenler de buna hazırlıklı olsun istedim. Bunun için film çekimine razı oldum," diyor. Orhan Eskiköy ile Özgür Doğan köye bir yıl boyunca gelip gitmişler ve çekim yapmışlar. Ne öğretmen Emre ne öğrenciler zorluk çıkarmış.

Diyalog sınıfta kurulmalı

İki Dil Bir Bavul'ün yönetmenlerinden Özgür Doğan tıpkı Demirci Köyü çocukları gibi ilkokula gidene kadar hiç Türkçe bilmiyormuş. Doğan "Ben şanslı azınlıktandım, ailem ortaokula da gönderebildi beni. Fakat ilkokulda Türkçe öğrensem de kavrayabilsem ortaokulda oldu. Ortaokulda öğretmen bir atasözünü söyledi ve kompozisyon yazın dedi. Ama ben atasözünün ve kompozisyonun ne olduğunu bile anlamadım. " diyor. Doğan, Orhan Eskiköy'le üniversiteden arkadaş. Birlikte daha önce de bir belgesel çekmişler. Özgür Doğan'ın deyimlerinden yola çıkarak senaryo yazılmış. Sonra projeye uygun bir öğretmen ararlarken Emre Aydın'la yolları keşmiş.

Orhan Eskiköy "Hani," diyor "Kürt sorunu ya da açılımı deniliyor ya, aslında bütün sorun o köy okulundaki sınıfta başlıyor. Orada diyalog kurduzun kurduzun, yoksa iş çetrefilleşiyor. O çocuklar hayata atılınca iş adeta çözümsüz hale geliyor. İşin ilginç Emre'nin ve Demirci Köyü çocuklarının yaşadıkları yıllardır Türkiye'de yaşanıyor ama kimse böyle bir sorun yokmuş gibi davranıyor. Biz de bu sorunu gündeme getirmek istedik."

İki Dil Bir Bavul'un yönetmenleri Özgür Doğan (solda) ve Orhan Eskiköy.

gnctrkell'liğe

BOĞAZ HAVASINDA SİNEMA

TURKCELL KURUÇESME ARENA

Bilet 10TL Üstelik 2. sı BEDAVA!

Bilet yaz, gnctrkell'e gönder biletin cebine gelsin.

gnctrkell

www.gnctrkell.com

BKM Biletler Biletix'te! TurkcellMobilÖdeme

*gnctrkell'in Boğaz Havasında Sinema, 2. sırlar bedava kampanyası sadece gnctrkell'de geçerlidir. Bedava bilet, ücretli biletle aynıdır. Film için gnctrkell'in gnctrkell.com adresindeki film sayfasına, gnctrkell'in kampanya için tel: 0212 288 8888'e, film için ve bilet için www.gnctrkell.com'da.